

Κοπεγχάγη, 13 Δεκεμβρίου 2002
(τοπική ώρα: 22.30)

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΔΕΥΤΕΡΗ ΗΜΕΡΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ**

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ Κ. ΣΗΜΙΤΗ

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, πλαισιούμενος από τον υπουργό Εξωτερικών Γιώργο Παπανδρέου, τον υπουργό Τύπου και ΜΜΕ και Κυβερνητικό Εκπρόσωπο Χρήστο Πρωτόπαπα και τον υπουργό αναπληρωτή Εξωτερικών Τάσο Γιαννίτση, παραχώρησε συνέντευξη Τύπου, αμέσως μετά την ολοκλήρωση των εργασιών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Στην εισαγωγική παρέμβασή του, ο Πρωθυπουργός τόνισε τα εξής:

«Σήμερα γυρίζει η σελίδα της ιστορίας. Η Ευρώπη άνοιξε τις πόρτες της στην Κύπρο. Η Κύπρος είναι μαζί μας στην Ευρώπη. Η Δημοκρατία της Κύπρου γίνεται μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αξίζει να θυμηθούμε σήμερα ότι η Ελλάδα έθεσε το στόχο της ένταξης της Κύπρου στο **Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κέρκυρας** τον Ιούνιο του 1994. Οχυρώσαμε και δυναμώσαμε τη στρατηγική μας με τις αποφάσεις του Ελσίνκι το 1999. Ακολουθήσαμε με συνέπεια και χωρίς ταλαντεύσεις μια σχεδόν οκταετή διαδρομή **από την Κέρκυρα μέχρι σήμερα στην Κοπεγχάγη.**

Μέχρι και πρόσφατα η αβεβαιότητα για το αποτέλεσμα αυτής της Συνόδου ήταν ιδιαίτερα αυξημένη. Δεν υπήρχε καμιά χρονική περίοδος, πριν και μετά το Ελσίνκι, στην οποία να μη χρειαζόταν αμείωτη προσπάθεια, συνεχής αγώνας. Δεν υπήρχε στιγμή σε όλη αυτή την περίοδο, που τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν εξέφραζαν αμφιβολίες, δεν είχαν κάποιες αντιρρήσεις, τις οποίες βέβαια δεν δήλωναν δημόσια.

Φτάσαμε σήμερα στην αίσια αυτή έκβαση, γιατί Κύπριοι και Έλληνες εργαστήκαμε σκληρά, εργαστήκαμε συστηματικά και αρμονικά. Γιατί όλοι μας οικοδομήσαμε σχέσεις συνεργασίας και εμπιστοσύνης με τα κράτη-μέλη της Ένωσης. Γιατί με τις επιδόσεις μας στον οικονομικό τομέα και αλλού, με τα επιχειρήματά μας υπερβήκαμε τους σκοπέλους, υπερβήκαμε τις αντιστάσεις, οι οποίες υπήρχαν και πετύχαμε, βέβαια, ενδιάμεσους στόχους, τους οποίους είχαμε θέσει. Γιατί δεν χάσαμε ούτε μια στιγμή την πίστη μας, ότι μπορούμε να τα καταφέρουμε. Γιατί είμαστε πεπεισμένοι ότι έπρεπε να προωθήσουμε μια λύση στο αποτελεσματικό πολιτικό πρόβλημα της Κύπρου. Γιατί ξέραμε ότι η

πραγματοποίηση της ένταξης είναι ο μόνος δρόμος να ξαναφέρουμε αυτό το πρόβλημα στο προσκήνιο.

Έτσι, πραγματοποιήσαμε σήμερα δύο βασικές επιδιώξεις μας:

- **Την καθαρή ένταξη της Κύπρου στην Ένωση, χωρίς όρους, χωρίς προϋποθέσεις, χωρίς αυτό που διέδιδαν επί μήνες τώρα, ότι δεν είναι δυνατόν, ότι θα υπάρχουν αστερίσκοι, θα υπάρχουν υποσημειώσεις. Δεν υπάρχουν αστερίσκοι. Δεν υπάρχουν υποσημειώσεις.**
- **Διατηρήσαμε ακόμα τη δυναμική για την επίλυση του Κυπριακού, για τη συνέχιση της προσπάθειας, που άρχισε ως συνέπεια της ένταξης, την οποία εμείς ξεκινήσαμε.**

Σύμφωνα με τις σημερινές αποφάσεις:

- **Η Κύπρος εντάσσεται στην Ένωση ισότιμα**, μαζί με τις άλλες εννέα υποψήφιες χώρες, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Ελσίνκι.
Ας μου επιτραπεί στο σημείο αυτό, να υπενθυμίσω ότι και για το Ελσίνκι είχαν εκφραστεί τότε αμφιβολίες, είχαν πει ότι δεν θα τα καταφέρουμε. Ότι υπάρχουν «ουρές» και ότι οι ουρές αυτές θα εμφανιστούν αύριο. Όλα αυτά χάρη στην προσπάθεια μπήκαν σε μια σωστή σειρά. Η Κύπρος είναι μέλος σήμερα της Ε.Ε.
- Στο βόρειο τμήμα της Κύπρου αναστέλλεται εκ των πραγμάτων η εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου.
- Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ελπίδα για την επίτευξη λύσης του Κυπριακού μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου του 2003, για να επιτευχθεί η εισδοχή μιας επανενωμένης Κύπρου στην Ένωση. Για την πραγματοποίηση αυτού του σκοπού η Ένωση προτίθεται να λάβει ενισχυτικά μέτρα, περιλαμβανομένης της χρηματοδότησης του βόρειου τμήματος.

Το αναθεωρημένο Σχέδιο Ανάν, το Σχέδιο το οποίο προέκυψε μετά από διαπραγματεύσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Προέδρου Κληρίδη με τα Ηνωμένα Έθνη, συνεχίζει να αποτελεί τη βάση διαπραγμάτευσης. Η Ελλάδα θεωρεί από την πλευρά της το Σχέδιο ως μία ρεαλιστική βάση. Μία ρεαλιστική βάση για την ανατροπή της διχαστικής πραγματικότητας που επικρατεί στο νησί.

Είδαμε αυτές τις ημέρες ότι η τουρκοκυπριακή πλευρά ή κωλυσιεργεί ή θέλει να κερδίσει χρόνο ή προσπαθεί να αποφύγει την οποιαδήποτε συμφωνία και να ανταποκριθεί σε νέες προτάσεις.

Ελπίζουμε να αλλάξει σύντομα αυτή τη στάση, ώστε να συμβάλλει εποικοδομητικά στην επίτευξη λύσης. Ελπίζουμε ότι και η Τουρκία θα συνειδητοποιήσει, με τις εξελίξεις που υπήρξαν σήμερα εδώ, ότι δεν υπάρχει άλλος δρόμος, αν θέλει να επιδιώξει την ένταξή της στην Ε.Ε., παρά να αποδεχθεί και αυτή και να συμβάλει στη λύση του Κυπριακού.

Σήμερα τελείωσε η πρώτη, η πιο σημαντική φάση. Ελήφθη η πολιτική απόφαση. Θα ακολουθήσει τώρα μια δεύτερη φάση, ώστε η σημερινή πολιτική απόφαση να

ισχυροποιηθεί νομικά. Χρειάζεται η γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Και χρειάζεται, μετά τη γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η προετοιμασία της Συνθήκης Ένταξης και η υπογραφή της Συνθήκης Ένταξης, στις 16 Απριλίου στην Αθήνα.

Η Κύπρος και οι άλλες χώρες θα γίνουν πλήρη μέλη της Ε.Ε. την 1^η Μαΐου του 2004. Για να αποκτήσουν την πλήρη ιδιότητα ως μέλη, η Συνθήκη πρέπει να επικυρωθεί και από τα Κοινοβούλια των κρατών – μελών. Γι'αυτό υπάρχει αυτό το διάστημα, από την Αθήνα στις 16 Απριλίου του 2003 μέχρι την 1^η Μαΐου του 2004.

Σε αυτό το σημείο, θα ήθελα να υπενθυμίσω και να τιμήσω τον Γιάννο Κρανιδιώτη. Ο Γιάννος Κρανιδιώτης υπήρξε ο πρωταγωνιστής της ιδέας, ότι με την ένταξη θα ξαναφέρουμε σε πρώτο πλάνο τη λύση του Κυπριακού. Και αποδείχθηκε σήμερα, ότι ήταν μια πολύ καλή σκέψη. Πιστεύω ότι σήμερα έχουμε υποχρέωση να σκεφτούμε τον άδικο χαμό του και τη μεγάλη συμβολή του.

Με την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. δημιουργούνται ακόμα ισχυρότεροι δεσμοί ανάμεσα στην Κύπρο και την Ελλάδα.

Για την Κύπρο και τον κυπριακό λαό η συμμετοχή της Κύπρου στην Ε.Ε. σηματοδοτεί ένα μέλλον ευημερίας και προόδου. Ενισχύεται το αίσθημα ασφάλειας για την Κύπρο. Δημιουργούνται οι συνθήκες για μια εννιαία, ανεξάρτητη Κύπρο. Και δεν υπάρχει λόγος να υπάρχει πια φόβος, ανησυχία για το τί θα συμβεί στο μέλλον. Η Ε.Ε. αποτελεί ένα πλαίσιο, το οποίο εξασφαλίζει επίλυση διαφορών, εξασφαλίζει ειρήνη, εξασφαλίζει ότι ο κυπριακός ελληνισμός θα μπορεί να συνεχίσει την πορεία του, χωρίς να φοβάται άλλες επεμβάσεις.

Η επίλυση του κυπριακού προβλήματος, η επίτευξη μιας **δίκαιης, βιώσιμης και λειτουργικής λύσης** αποτελεί εφεξής το στόχο μας. Και είναι στόχος ισοδύναμος με την ένταξη.

Η ένταξη είναι ισχυρή βάση της λύσης. Είναι ο ασφαλής τρόπος για να πετύχουμε βιωσιμότητα του άλλου σχήματος. Οικοδομήσαμε την ισχυρή βάση. Οικοδομήσαμε μια βάση συμβίωσης, που και οι δύο Κοινότητες δεν είχαν ποτέ στο παρελθόν.

Είναι, λοιπόν, η στιγμή για να κοιτάξουμε όλοι μαζί μπροστά, να συνεργαστούμε για την ειρήνη και την προκοπή.

Σε αυτή την ιστορική φάση, θέλω πάλι να τονίσω ότι όλοι οι Έλληνες πρέπει να βαδίσουμε ενωμένοι. Να συνεχίσουμε τη μέχρι σήμερα πορεία μας χωρίς μεμψιμοιρίες, χωρίς κομματισμούς, χωρίς θεωρήσεις που έχουν ως κύριο στόχο τα ειδικά συμφέροντα. Να συμβάλλουμε έτσι ενεργά, μετά το μεγάλο σημερινό βήμα, και στο άλλο βήμα και έτσι να δημιουργήσουμε ένα ελπιδοφόρο μέλλον ειρήνης, ασφάλειας, ανάπτυξης και ευημερίας στην περιοχή.

Δεν θα αναφερθώ στα θέματα της διεύρυνσης. Θα τα έχετε πληροφορηθεί. Θέλω να σας ενημερώσω μόνο για ακόμα **μια μεγάλη απόφαση** που ελήφθη σήμερα. Γνωρίζουμε όλοι μας, ότι υπήρχε μια μεγάλη εκκρεμότητα γύρω από το λεγόμενο ευρωστρατό, από τις σχέσεις ανάμεσα στο NATO και στην Ε.Ε.. Ξέρουμε όλοι μας ότι στη Σύνοδο των Βρυξελλών υπήρξε μια συμφωνία, η οποία δεν είχε μέχρι σήμερα συνέχεια. Σήμερα, λοιπόν, το NATO πήρε την απόφαση να εγκρίνει αυτό το πλαίσιο, που έχει συμφωνηθεί. Πήρε τη δική του απόφαση και έτσι έχουμε μια απόφαση της Ε.Ε. και μια απόφαση του NATO και τη Δευτέρα πρόκειται να υπάρξει, σύμφωνα με το Σχέδιο που είχε ετοιμάσει η Ελλάδα με την Προεδρία, μια κοινή απόφαση Ε.Ε και NATO και έτσι κλείνει αυτό το θέμα.

Δρομολογείται ουσιαστικά η συνεργασία της Ε.Ε. και του NATO στη διαχείριση των κρίσεων. Κλείνει αυτό το θέμα με τις θέσεις που υποστήριξε η χώρα μας και τις αποφάσεις που ελήφθησαν με έγκριση-συμφωνία της Ελλάδας. Ένα μεγάλο θέμα έκλεισε.

● **Πιστεύω ότι η σημερινή ημέρα είναι μια ημέρα ιστορική και ανοίγει νέους δρόμους για την Ευρωπαϊκή Ένωση.**

Ξεπεράστηκαν διαχωρισμοί του παρελθόντος, ξεπεράστηκε ο χωρισμός ανάμεσα στις δύο Ευρώπες, της Δύσης και της Ανατολής, του NATO και τους Συμφώνου της Βαρσοβίας. Ξεπεράστηκε το σιδηρούν παραπέτασμα. Είχε καταρευτεί το τείχος του Βερολίνου, αλλά οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης δεν είχαν ακόμα ενταχθεί στο κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο. Πολιτικά και νομικά μπορεί να είχαν ενταχθεί από άποψη πολιτικής τοποθέτησης, αλλά δεν είχε ληφθεί η πολιτική απόφαση, η οποία θα τις κάλυπτε.

Βρισκόμαστε, λοιπόν, σε μια νέα πραγματικότητα. Και η νέα αυτή πραγματικότητα ανοίγει μια νέα περίοδο. Μια νέα περίοδο, όπου θα πρέπει να προσαρμόσουμε την Ε.Ε. στα νέα δεδομένα. Να της δώσουμε άλλη μορφή.

● **Έπαψε η Ευρώπη των «15». Αρχίζει η Ευρώπη των «25», η οποία θα είναι μια διαφορετική Ευρώπη και πιστεύουμε ότι θα είναι εξίσου δυνατός μοχλός ανάπτυξης, ευημερίας, ειρήνης και συνεργασίας. Αυτό είναι τώρα τό μεγάλο στοίχημα, ο μεγάλος στόχος που είναι μπροστά μας, σε όλους εμάς τους Ευρωπαίους.**

Και εμείς, στην ελληνική Προεδρία, που αρχίζει την 1^η του Γενάρη, θα προωθήσουμε αυτό το στόχο: **Την κοινή προσπάθεια όλων σε μια νέα βάση.**

Αυτά από πλευράς μου. Ακούω τις ερωτήσεις σας.

ΣΤ. ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ (ΤΟ ΒΗΜΑ): Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι εκφράζω τη γνώμη και τις αντιλήψεις όλων των συναδέλφων μου, αν δώσω στην κυβέρνησή σας και σε σας προσωπικά συγχαρητήρια για τη σημερινή ιστορική ημέρα που είπατε.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σας ευχαριστώ κύριε Ευσταθιάδη.

ΣΤ. ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ: Πέραν αυτού, θα μου επιτρέψετε να σας υποβάλω και μια ερώτηση: Πώς μπορείτε σε γενικές γραμμές να μου προδιαγράψετε ορισμένα βήματα ως τις 28 Φεβρουαρίου που θα κάνει η κυβέρνηση σας;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Έχουμε συζητήσει το θέμα με τον Πρόεδρο Κληρίδη και έχουμε αποφασίσει μια σειρά από ενέργειες, οι οποίες πιστεύω ότι δεν θα πρέπει να ανακοινωθούν δημόσια. Θέλω, όμως, να πω ότι ήδη τώρα υπήρχε μια δήλωση του Τούρκου Πρωθυπουργού ότι θεωρούν πως πρέπει να κλείσει το κυπριακό θέμα μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου. Ήδη τώρα υπήρξαν δηλώσεις από παράγοντες της τουρκοκυπριακής κοινότητας ότι θέλουν τη λύση του πολιτικού προβλήματος και βεβαίως έχουμε συμφωνήσει με τους εταίρους μας να πιέσουν και αυτοί για να προχωρήσει η λύση.

Και θέλω να τονίσω εδώ, επειδή μπορεί να υπάρχουν μερικοί οι οποίοι σκέπτονται 'πήραμε την ένταξη, αυτό μας κάνει και ας αφήσουμε τη λύση να περιμένει'. Η λύση είναι σκόπιμη. Συμφέρει την Κύπρο, συμφέρει την Ελλάδα. Και προπαντός συμφέρει την ειρήνη και τη σταθερότητα σε ολόκληρη την περιοχή.

Γιατί συμφέρει την Κύπρο; Διότι δεν μπορεί να υπάρξει πρόοδος – και δεν μιλάω βραχυπρόθεσμα για τους μήνες που έρχονται – αλλά για τα επόμενα χρόνια. Αν υπάρχει το πρόβλημα αυτό ανοικτό, αν υπάρχουν τριβές, αν δεν μπορέσουν να εκμεταλλευθούν όλοι οι Κύπριοι ταυτόχρονα την ώθηση που θα πάρει η κυπριακή οικονομία από την ένταξη.

Η λύση συμφέρει, διότι η Κύπρος, αν πραγματοποιηθεί η λύση, θα μπορέσει χωρίς πολλές συζητήσεις να πάρει σε όλα τα επόμενα βήματα της Ε.Ε. μέρος, χωρίς να σκέπτεται κανείς αν προκύψει κανένα πρόβλημα με την Τουρκία ή όχι.

Και τέλος, γιατί πιστεύω ότι είναι μια μοναδική στιγμή, διότι η πρόταση του κ. Ανάν έχει δημιουργήσει μια δυναμική και αυτή τη δυναμική πρέπει να την εκμεταλλευτούμε. Αν πιστεύαμε από το 1974 και μετά ότι δεν θέλουμε διχασμένη Κύπρο, αν πράγματι το πιστεύαμε, πρέπει να εργαστούμε τώρα για να μην υπάρξει διχασμένη Κύπρος.

Διότι όλοι αυτοί που λένε 'ας περιμένουμε' είναι αυτοί που στην ουσία δεν θέλουν η Κύπρος να ξεπεράσει το σημερινό καθεστώς. Και εμείς πιστεύουμε ότι και για την Ελλάδα και για την Κύπρο είναι αναγκαίο αυτό.

Και είναι αναγκαίο και σε μια άλλη προοπτική και θέλω να το τονίσω αυτό: Πρέπει να δημιουργήσουμε μια άλλη κατάσταση στην περιοχή για να μπορέσουμε και εμείς ορισμένες δαπάνες μας, οι οποίες μας επιβαρύνουν υπέρμετρα, να τις φέρουμε στο επίπεδο των άλλων ευρωπαϊκών κρατών. Για να μπορέσουμε να αφιερώσουμε πόρους σε αυτά που θέλουν όλοι οι Έλληνες: Στην υγεία, στην παιδεία, στην κοινωνική πολιτική.

Και αυτά εξαρτώνται από την πολιτική. Αυτά που κάνουμε σήμερα δεν είναι άσχετα. Είναι εκείνα τα οποία θα μπορέσουν να μας εξασφαλίσουν πραγματικά να

προχωρήσουμε την αλλαγή στην Ελλάδα, στο χρόνο όταν υπάρχουν οι δυνατότητες, γιατί πρέπει να είμαστε προσεκτικοί.

Αλλά τώρα θέτουμε τη βάση. Διότι αν ο ελληνικός λαός δικαίως θέλει περισσότερη ευημερία, πρέπει ταυτόχρονα να ελαχιστοποιήσουμε και να εξαφανίσουμε τους κινδύνους. Και αυτό σήμερα έχει σημασία, γιατί ελαχιστοποιούμε τους κινδύνους και αύριο μπορούμε να τους εξαφανίσουμε. Και γι' αυτό πρέπει να συνεχίσουμε.

Τ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (ΝΕΤ): Κύριε Πρόεδρε, σήμερα κλείνει ένα κεφάλαιο για την Ευρώπη με τη Δανική Προεδρία και αρχίζει ένα νέο κεφάλαιο με την Ελληνική Προεδρία στην Ε.Ε., η οποία από 15 κράτη-μέλη αριθμεί τώρα 25. Ποιά θα είναι η πρώτη προτεραιότητα της Ελληνικής Προεδρίας στα νέα αυτά δεδομένα, στο νέο αυτό περιβάλλον;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Πρώτη προτεραιότητα της Ελληνικής Προεδρίας είναι, βεβαίως, η ολοκλήρωση της διεύρυνσης που θέλει πολλή δουλειά. Χρειάζεται πολύς χρόνος για να ετοιμαστούν όλες οι Συνθήκες Προσχώρησης των νέων κρατών-μελών στην Ένωση. Τη δουλειά αυτή θα ολοκληρώσουμε στις 16 Απριλίου.

Μετά έχουμε το Συμβούλιο Κορυφής του Μαρτίου, το οποίο θα ασχοληθεί με τη στρατηγική της Λισαβώνας που είναι η οικονομική και κοινωνική πολιτική με κεντρικό θέμα την Απασχόληση.

Στη συνέχεια έχουμε το τακτικό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Θεσσαλονίκης που θα έχει ως κεντρικά θέματα τον έλεγχο της μετανάστευσης και την αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης, καθώς και το μέλλον της Ευρώπης. Διότι σήμερα ελήφθη η απόφαση η Συνέλευση να τελειώσει τις εργασίες της τον Ιούνιο του 2003 και στη Σύνοδο Κορυφής του Ιουνίου να συζητηθεί αυτό το θέμα, όπως και το Μάρτιο. Αντιλαμβάνεσθε πως αυτό είναι το κεντρικό θέμα και μπορώ να πω πως είναι πολύ ωραίο που εμείς, ως Ελληνική Προεδρία, ξεκινάμε αυτή τη φάση.

Θέλω επίσης να ανακοινώσω –ίσως, μερικοί το γνωρίζουν- ότι την επόμενη Τρίτη 17 Δεκεμβρίου θα συνέλθει το Υπουργικό Συμβούλιο με αντικείμενο τις προτεραιότητες της Ελληνικής Προεδρίας και το βράδυ της ίδιας μέρας θα διεξαχθεί στη Βουλή συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως, σε επίπεδο Αρχηγών Κομμάτων, που θα αφορά και το πρόβλημα της Κύπρου και τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κοπεγχάγης, καθώς και τις προτεραιότητες της Ελληνικής Προεδρίας.

Β. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ): Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να σας ρωτήσω: Κατ' αρχήν θα γίνουν στην Κύπρο οι προγραμματισμένες εκλογές τον προσεχή Φεβρουάριο;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν μπορώ να σας απαντήσω, διότι δεν είμαι αρχηγός πολιτικού κόμματος στην Κύπρο. Δεν είμαι ο κ. Κληρίδης, ούτε ο κ. Χριστόφιας. Κατά συνέπεια, δεν μπορώ να σας απαντήσω και νομίζω ότι από την πολιτική ηγεσία της Κύπρου χρειάζεται μια περίσκεψη γύρω από το θέμα.

Β. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Το συζητήσατε το θέμα αυτό με τον κ. Κληρίδη;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οχι, δεν το συζητήσα. Αλλωστε, την ανακοίνωση για αυτό το θέμα δεν θα την κάνω εγώ, βέβαια.

Β. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Και κάτι άλλο, κύριε Πρόεδρε: Θεωρείτε ότι μετά από τις σημερινές εξελίξεις για την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. ότι η εκτελεστική εξουσία όπως προβλέπεται στο Σχέδιο Ανάν μπορεί να είναι λειτουργική και βιώσιμη στην Κύπρο;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Πιστεύω ότι η πρόταση του Σχεδίου Ανάν είναι, υπό το πλαίσιο των συνθηκών που διαμορφώθηκαν από το 1974 και μετά, μια λύση η οποία μπορεί να λειτουργήσει υπό τις συνθήκες αυτές.

Ν. ΦΙΛΗΣ (ΑΥΓΗ): Κύριε Πρόεδρε, σε αυτή τη Σύνοδο Κορυφής διαπιστώθηκε μια κάποια ενόχληση, αν όχι διάσταση των Ευρωπαίων εταίρων, των κυριότερων τουλάχιστον, απέναντι στην πιεστική παρέμβαση του αμερικανικού παράγοντα για θέματα που αφορούν την Ε.Ε.. Κατά τη γνώμη σας, διαμορφώνονται οι προϋποθέσεις για μια ουσιαστική και πολιτική αυτονομία της Ε.Ε. έναντι των ΗΠΑ, δεδομένου ότι το επόμενο διάστημα μπορεί να υπάρξει το ενδεχόμενο ενός πολέμου στο Ιράκ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: "Πρώτα απ' όλα θέλω να σημειώσω ότι σε σχέση με την επέμβαση στο Ιράκ, ήδη κάποιες χώρες, όπως η Γερμανία έχει δηλώσει ότι δεν θέλει να συμμετάσχει σε μια παρόμοια επέμβαση είτε πρόκειται για απόφαση των Η.Ε. είτε όχι.

Όσον αφορά τη μονομερή επέμβαση των ΗΠΑ που ήταν υπό συζήτηση, και η Γαλλία και άλλες χώρες είπαν ότι θα πρέπει να υπάρξει απόφαση των Η.Ε. και αυτή η θέληση από γαλλικής πλευράς και ευρωπαϊκής πλευράς οδήγησε και τις ΗΠΑ να φέρουν το θέμα στα Ηνωμένα Έθνη και να ληφθεί μια απόφαση.

Επομένως, υπάρχει μια αυτονομία. Δηλαδή, η άποψη πως ό,τι λένε στην Ουάσιγκτον γίνεται στην Ευρώπη, είναι βεβαίως τελείως λανθασμένη. Αλλά από την άλλη μεριά υπάρχουν πολλά κοινά συμφέροντα, υπάρχουν κοινές επιδιώξεις, υπάρχει μια διασύνδεση πολιτική, οικονομική, η οποία οδηγεί σε κοινούς δρόμους. Να βλέπουμε το όλον και να μη βλέπουμε δύο τηλεφωνήματα ή τρία τηλεφωνήματα και πως απαντά κανείς στα τηλεφωνήματα.

Γ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ (ΤΑ ΝΕΑ): Πληροφοριακά, θα ήθελα να ρωτήσω το εξής: Επειδή η Σύνοδος εξέφρασε την ελπίδα ως τις 28 Φεβρουαρίου να έχει εξευρεθεί μια λύση στο πολιτικό πρόβλημα της Κύπρου, αν η λύση αυτή δεν θα έχει μέχρι τότε επιτευχθεί, υπάρχει περίπτωση να επηρεάσει και με ποιό τρόπο την ολοκλήρωση της ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε.;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Πιστεύω ότι το κείμενο των Συμπερασμάτων είναι σαφέστατο. Πρώτα απ' όλα αναφέρεται ότι η Κύπρος γίνεται μέλος σε ένα χωριστό κεφάλαιο απ' αυτό που αφορά την ίδια την Κύπρο. Στο κεφάλαιο της Κύπρου επαναλαμβάνεται πάλι η πρώτη αναφορά και λέγεται ότι γίνεται μέλος η Κύπρος. Συνεπώς, το ένα δεν έχει σχέση με το άλλο.

Αλλά επειδή με ρωτήσατε, θέλω και πάλι να επαναλάβω: Μπορεί κάποιος να πουν ότι έγινε μια σύνδεση και ότι δεν θα έπρεπε να γίνει αυτή η σύνδεση.

Εγώ σας ανέφερα χθες ότι εμείς θέλουμε τη λύση και θέλουμε γι' αυτό να 'σπρώξουμε' και την Τουρκία προς τη λύση και να διατηρήσουμε τη δυναμική, η οποία δημιουργήθηκε με το Σχέδιο Ανάν. Και είναι σωστό που αναφέρεται στο κείμενο των Συμπερασμάτων η λύση. Γιατί αυτό το θέμα δεν ξεχάστηκε και δεν μπορούσε να ξεχαστεί όταν τόσα χρόνια εμείς το θέλαμε. Λοιπόν, καλό είναι ότι λέγεται και καλό είναι ότι υπάρχει και ημερομηνία, γιατί πρέπει να γνωρίζουν η Τουρκία και η τουρκοκυπριακή κοινότητα ότι παίζουν και αυτοί κάτι, ότι διακινδυνεύουν κάτι. Η σημερινή απόφαση σε σχέση με την Τουρκία έδειξε ότι οι στάσεις που παίρνει δεν είναι άνευ σημασίας και έχουν και συνέπειες. Και πιστεύω πως το κατάλαβαν καλά.

Ν. ΣΤΕΦΟΣ (ESPRESSO): Κύριε Πρόεδρε, το Δεκέμβριο του 2004 όταν αποφασισθεί η ημερομηνία έναρξης των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Τουρκίας με την Ε.Ε....

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το Δεκέμβριο του 2004, σύμφωνα με τη σημερινή απόφαση, θα υπάρχει εκτίμηση του αν η Τουρκία εξεπλήρωσε τα κριτήρια της Κοπεγχάγης. Εάν υπάρχει θετική απάντηση σε αυτό, τότε θα αρχίσουν οι διαπραγματεύσεις χωρίς καθυστέρηση, αφού όμως ολοκληρωθεί η προετοιμασία που βεβαίως χρειάζεται κάποιο χρονικό διάστημα. Με αυτό θέλω να πω ότι δεν τελειώνουμε στις 12 του Δεκεμβρη και αρχίζουμε στις 13, αλλά μετά από μερικούς μήνες.

Ν. ΣΤΕΦΟΣ: Θα ήθελα να σας ρωτήσω εάν τα κριτήρια του Ελσίνκι ισχύουν και για τα κριτήρια της Κοπεγχάγης, δηλαδή εάν περιλαμβάνεται και η επίλυση των ελληνοτουρκικών διαφορών, η προσφυγή ενδεχομένως στο Δικαστήριο της Χάγης κ.ο.κ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όλα αυτά είναι αυτονόητα, γιατί περιέχονται στο κείμενο το οποίο έχει συμφωνηθεί με την Τουρκία για την ένταξή της. Υπάρχει το λεγόμενο accession agreement και υπάρχει και το διάγραμμα της πορείας της Τουρκίας. Τίποτε από αυτά δεν καταργήθηκε. Το σύνολο των προηγούμενων αποφάσεων ισχύει.

Δ. ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ (ΑΝΤΕΝΝΑ) : Κύριε Πρόεδρε, όταν λύσατε το μεγάλο θέμα της τρομοκρατίας, η διαφορά του ΠΑΣΟΚ με τη ΝΔ περιορίστηκε σε 2,5 μονάδες υπέρ της ΝΔ. Τώρα που λύσατε το Κυπριακό, που λέτε ότι θα πάει;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κύριε Καμπουράκη, δεν θα καθόμουν σ' αυτήν την καρέκλα, αν κοιτάζα μόνο τις δημοσκοπήσεις. Εγώ είμαι εδώ για να κάνω τη δουλειά μου, να κάνω αυτό που πιστεύω. Αυτό που πιστεύω ότι είναι σωστό για τον τόπο και αυτό που

εκφράζει τις δικές μου πεποιθήσεις. Λοιπόν, τις δικές μου πεποιθήσεις, θέλω να σας διαβεβαιώσω όλους, τις εκφράζει η προσπάθεια για να υπάρξει μια λύση στο Κυπριακό, να υπάρξει ειρήνη και ασφάλεια στην περιοχή για να μπορέσει ο ελληνικός λαός να αναπτυχθεί χωρίς κίνδυνο. Οι δημοσκοπήσεις θα τρέχουν πίσω από την πολιτική μου. Έτσι το πιστεύω εγώ.

Κ. ΑΔΑΜ(ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ): Κύριε Πρόεδρε, σήμερα είναι μια ευτυχής ημέρα για μας, αλλά ήταν μια δύσκολη και δυσχερής ημέρα για την Αγκυρα. Πιστεύετε ότι η κυβέρνηση Ερντογάν επιστρέφει στην Αγκυρα με σταθερή τη θέση της και πώς σκοπεύετε να βοηθήσετε την κυβέρνηση του Ερντογάν, ώστε να αποφευχθούν πιθανές ακραίες αντιδράσεις στην Αγκυρα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Πρώτα απ' όλα, δεν συμφωνώ μαζί σας ότι ήταν μια δυστυχής ημέρα για την Αγκυρα. Η Αγκυρα έλεγε ότι θέλει να πάρει μια ημερομηνία το 2003. Υπήρχε μια συμφωνία μεταξύ Γαλλίας και Γερμανίας να αρχίσουν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις τον Ιούλιο του 2005. Τώρα συμφωνήθηκε ότι τον Δεκέμβριο του 2004 θα υπάρξει εκτίμηση της πορείας και θα αρχίσουν αμέσως οι διαπραγματεύσεις. Αυτό είναι μια σημαντική βελτίωση. Αν κάποιος περίμεναν ότι μπορούν να τα αλλάξουν όλα, θα πει ότι δεν ξέρουν πώς λειτουργεί η Ε.Ε.. Η Αγκυρα βρίσκεται σε μια σταθερή πορεία στην ευρωπαϊκή συνεργασία και εμείς, όπως είπα και πριν, έχουμε κάθε συμφέρον να τη βοηθήσουμε σε αυτό και θα συνεχίσουμε κανονικά. Δεν νομίζω ότι πρόκειται η κυβέρνηση του κόμματος του κ. Ερντογάν να έχει ιδιαίτερα προβλήματα. Διαθέτει μια μεγάλη πλειοψηφία στη Βουλή.

Π. ΤΣΙΜΑΣ (NET): Κύριε Πρόεδρε, σε συνέχεια του ερωτήματος της κας Αδάμ, θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να ρωτήσω αν σκοπεύετε, επί ελληνικής προεδρίας, να ξανασυζητηθεί το θέμα της Τουρκίας πριν το Δεκέμβρη του 2004, αν εσείς, ως προεδρία στην Ε.Ε., σκοπεύετε να ξαναφέρετε προς συζήτηση το θέμα της Τουρκίας; Και μια δεύτερη ερώτηση: Συζητήσατε με τον κ. Κληρίδη, έχετε σχεδιάσει επίσκεψή σας στη Λευκωσία στο αμέσως επόμενο διάστημα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οσον αφορά το θέμα Τουρκία πιστεύω ότι τώρα έκλεισε. Αν υπάρξουν άλλα δεδομένα, δεν μπορεί, κ. Τσίμα, κανείς να αποκλείσει στο μέλλον ουδένποτε, αλλά δεν προβλέπω αυτή τη στιγμή ότι θα επανέλθει κατά τη διάρκεια του έτους, δεν ξέρω του χρόνου, αλλά δεν το πιστεύω κιόλας. Το 2004 μάλλον.

Με τον κ. Κληρίδη συζητήσαμε αυτό το θέμα, αλλά είπαμε να δούμε την εξέλιξη της κατάστασης, τις σκοπιμότητες του ταξιδιού, γιατί πιστεύω ότι πρέπει να βοηθήσουμε την πορεία ένταξης, να μη δημιουργήσουμε προβλήματα. Και μπορεί κάποιος, η Τουρκία ή άλλοι να θεωρήσουν ότι δημιουργούνται κάποια θέματα. Λοιπόν, θα το δούμε αυτό.

Θα επισκεφθώ, πάντως, την Κύπρο τον Απρίλιο του 2003, διότι η Κύπρος θα συμμετάσχει στη Σύνοδο Κορυφής του Ιουνίου και όπως γνωρίζετε, ο προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου επισκέπτεται όλα τα κράτη-μέλη.

Ετσι, εγώ θα είμαι ο πρώτος προεδρεύων Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που θα επισκεφθεί 24 πρωτεύουσες και σας παρακαλώ να μου ευχηθείτε καλή αντοχή!

Μ. ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗΣ (ΑΠΕ): Κύριε Πρόεδρε, σκοπεύετε να πάτε και στην Αγκυρα για να μεταφέρετε ένα μήνυμα ως προεδρεύων πλέον του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Προς το παρόν δεν έχω τέτοια σχέδια.

Κατόπιν, ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης έδωσε το λόγο στον υπουργό Εξωτερικών Γιώργο Παπανδρέου, ο οποίος είπε τα εξής:

‘ Δεν θέλω να προσθέσω κάτι ιδιαίτερο, αλλά νομίζω ότι έχουμε όλοι μας μια ανθρώπινη συγκίνηση μετά από πολλή δουλειά πολλών ετών και πολλής προσπάθειας. Και βεβαίως μια συγκίνηση που βλέπουμε να πέφτουν τα τείχη που χώριζαν ιστορικά την Ευρώπη για τόσες γενιές και δεκαετίες.

Σε αυτή την ιστορική στιγμή, πράγματι, έχει ενταχθεί η Κύπρος χωρίς περιστροφές και σύμφωνα με τις αποφάσεις του Ελσίνκι. Το γεγονός αυτό δείχνει τη δυνατότητά μας όταν θέλουμε να προωθούμε τα συμφέροντά μας και παράλληλα έχουμε δώσει σημαντικά και μια προοπτική για το ότι μπορεί να πέσουν και τα τείχη και στην Κύπρο.

Θέλω να τονίσω ότι πριν από ένα χρόνο, όταν συζητούσαμε την ένταξη της Κύπρου, μιλούσαμε για τις απειλές, για τα θερμά επεισόδια, για τις προσαρτήσεις. Σήμερα – και νομίζω πως είναι σημαντικό να το τονίσουμε- εντάσσεται η Κύπρος στην Ε.Ε. Βρεθήκαμε μάλιστα στην τελευταία συνάντηση των ‘28’ πλάι –πλάι με τους Τούρκους και οι δηλώσεις των Τούρκων, όπως είπε και ο Πρωθυπουργός, έχουν μια σημασία όταν μιλούν για την ανάγκη να λυθεί το κυπριακό πρόβλημα σε σύντομο χρονικό διάστημα, μάλιστα μέχρι και τις 28 Φεβρουαρίου και όταν επίσης μιλούν για στρατηγική σχέση με την Ελλάδα και ότι μας βλέπουν εταίρους στην ευρωπαϊκή πορεία τους. Είναι επίσης σημαντικό, παρά την απογοήτευση που αισθάνθηκαν, παρ’ότι, πράγματι, νομίζουμε πως είναι σημαντική αυτή η απόφαση γι’ αυτούς, ότι διατηρείται αυτή η ευρωπαϊκή πορεία και το τόνισαν δεν κόβουν τις γέφυρες, αντιθέτως θα δουλέψουν σκληρά για να συνεχίσουν την ευρωπαϊκή πορεία τους.

Όλα αυτά, νομίζω, ανοίγουν, πράγματι, μια νέα σελίδα, η οποία δείχνει και τις νέες προτεραιότητες που έχουμε, μετά από αυτή την πολύ σημαντική απόφαση για την ένταξη της Κύπρου, ώστε να μπορέσουμε κάποια στιγμή να δούμε και τους Τουρκοκύπριους μαζί μας.

Θα ήθελα απλώς να κλείσω, ευχαριστώντας όλους τους συνεργάτες στο Υπουργείο Εξωτερικών, πρώτα απ’ όλα όμως να ευχαριστήσω τον Πρωθυπουργό για την εμπιστοσύνη που έδειξε στο έργο που επιτελεί το υπουργείο Εξωτερικών. Να ευχαριστήσω ακόμη όλους τους διπλωμάτες που βοήθησαν και είναι πολλοί, τους συμβούλους που συνεργάστηκαν μαζί μας και βοήθησαν νυχθημερόν το έργο μας.

Να ευχαριστήσω επίσης την υπόλοιπη ηγεσία του υπουργείου Εξωτερικών, τον υπουργό αναπληρωτή κ. Γιαννίτση, τους δύο υφυπουργούς, τους γενικούς γραμματείς.

Θα ήθελα, όμως, να μνημονεύσω τους προκατόχους μου στο υπουργείο Εξωτερικών, τον Γιάννη Χαραλαμπίοπουλο, τον Κάρολο Παπούλια, τον Θεόδωρο Πάγκαλο, αλλά και των άλλων κομμάτων που συνέβαλαν και αυτοί κάποια στιγμή σε αυτήν την προσπάθεια.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω και όλα τα κόμματα, τα οποία με τις προσπάθειές τους επίσης συνέβαλαν, καθώς και τα αδελφά κόμματα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ε.Ε.

Θα ήθελα τέλος και εγώ να αναφερθώ στον Γιάννο Κρανιδιώτη που γι' αυτόν αυτή η ημέρα ήταν ένα όνειρο, ήταν ένα όραμα.

Να αναφερθώ επίσης και στην πολύ ουσιαστική και εποικοδομητική συνεργασία που είχαμε και έχουμε με την κυπριακή κυβέρνηση, τον Πρόεδρο Κληρίδη και το υπουργείο Εξωτερικών, καθώς και με όλα τα πολιτικά κόμματα της Κύπρου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Γιώργο ευχαριστώ. Εγώ παρέλειψα να εκφράσω την αναγνώρισή μου στο έργο που επιτελείται στο υπουργείο Εξωτερικών και την πολιτική ηγεσία του, καθώς και σε όλους τους υπεύθυνους των υπηρεσιών του που παρακολούθησαν από κοντά το πρόβλημα και βοήθησαν σημαντικά για τις αποφάσεις, για την πολιτική και τη στρατηγική μας.

Κλείνοντας, θέλω να εκφράσω με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο την καταδίκη της βίαιας επίθεσης κατά της κας Μπακογιάννη. Πιστεύω ότι τέτοια φαινόμενα είναι φαινόμενα που δεν αρμόζουν στον τόπο, γι' αυτό και έδωσα εντολή να γίνει πλήρης διαλεύκανση και πιστεύω ότι η ελληνική αστυνομία θα παρουσιάσει όλα εκείνα τα στοιχεία τα οποία θα επιτρέψουν στην κοινή γνώμη και στη δικαιοσύνη να κρίνει την υπόθεση. Εύχομαι ανάρρωση στο συνεργάτη της κας Μπακογιάννη, ο οποίος τραυματίστηκε.

Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας.